

Билиця І. О.
*доцент кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
кандидат юридичних наук, доцент
ORCID ID: 0000-0001-6971-777X*

ІНСТИТУТ ПОМІЧНИКА ПРОКУРОРА: МИНУЛЕ ЧИ МАЙБУТЄ

Доречність запровадження посади помічника прокурора вважаю виходячи із наступних підстав, а саме:

1. Відповідно до статті 29 Закону України «Про прокуратуру» добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора є довготривалим, складним, багатоетапним та здійснюється в наступному порядку, а саме:

1) прийняття відповідним органом, що здійснює дисциплінарне провадження, рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора, що розміщується на офіційному веб-сайті відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження, та повинно містити виклад передбачених цим Законом вимог, яким має відповідати кандидат на посаду прокурора, а також перелік документів, що подаються до відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження, і кінцевий термін їх подання;

2) подання особами, які виявили бажання стати прокурором, до відповідного органу, що здійснює дисциплінарне провадження, відповідної заяви та документів, визначених цим Законом;

3) здійснення відповідним органом, що здійснює дисциплінарне провадження, на основі поданих кандидатами на посаду прокурора документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора;

4) складання особами, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду прокурора, кваліфікаційного іспиту;

5) оприлюднення відповідним органом, що здійснює дисциплінарне провадження, на офіційному веб-сайті списку кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

6) організацію відповідним органом, що здійснює дисциплінарне провадження, спеціальної перевірки кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит;

7) визначення відповідним органом, що здійснює дисциплінарне провадження, рейтингу кандидатів на посаду прокурора серед осіб, які успішно склали кваліфікаційний іспит та щодо яких проведено спеціальну перевірку, а також зарахування їх до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів окружних прокуратур;

8) оголошення органом, що здійснює дисциплінарне провадження, конкурсу на призначення прокурором — стажистом окружної прокуратури серед кандидатів, які перебувають у резерві на заміщення вакантних посад прокурорів окружних прокуратур;

9) проведення органом, що здійснює дисциплінарне провадження, конкурсу на призначення прокурором — стажистом окружної прокуратури на основі рейтингу кандидатів;

10) направлення органом, що здійснює дисциплінарне провадження, подання керівнику обласної прокуратури щодо призначення кандидата прокурором — стажистом окружної прокуратури;

11) призначення особи прокурором — стажистом окружної прокуратури;

12) складення особою присяги прокурора;

13) проходження прокурором — стажистом окружної прокуратури спеціальної підготовки;

14) призначення прокурора — стажиста окружної прокуратури, який успішно пройшов спеціальну підготовку, на посаду прокурора окружної прокуратури.

Одним з вище перелічених етапів є проведення стажування метою, якого є навчання кандидата на посаду прокурора окружної прокуратури, задля отримання останнім специфічних професійних навичок, які необхідні для роботи на посаді прокурора.

2. Інститут прокуратури зможе отримати не тільки, на конкурсі для заміщення вакантних посад в місцевих прокуратурах, осіб із відповідним стажем у сфері, а з відповідними специфічними навиками, що є необхідні для роботи в органах прокуратури, яким буде відома специфіка функціонування цієї правоохоронної інституції, особливості трудового розпорядку і так далі. Тобто ідучи на конкурс на заміщення вакантних посад в місцевих прокуратурах буде повноцінно усвідомлювати в чому полягає сутність професії прокурора і відверто оцінювати свої можливості працювати на цій посаді.

З вище сказаного слід відмітити, що в 2022 році до Закону України «Про прокуратуру» були внесені значні зміни, якими більш детально врегульовано правовий статус, саме прокурора-стажиста. Про те, це було зроблено в першу чергу для того щоб удосконалити процедуру добору до органі в прокуратури.

3. Таким чином прокурори-процесуальні керівники отримують законну «робочу силу». Адже зважаючи на кількість кримінальних проваджень, які є в кожного прокурора процесуального керівника він не може приділити не обхідної уваги кожному провадженню, як цього вимагає кримінально-процесуальний закон. Це в свою чергу впливає на якість діяльності конкретного прокурора процесуального керівни-

ка, так і на довіру до інституту прокуратури серед громадян України, який ніколи не був високим.

4. Цим самим можна було б зменшити навантаження на державний бюджет України. Так, як оплата праці помічника прокурора не може бути співрозмірною з оплатою праці самого прокурора, виходячи, в першу чергу з повноважень, яким наділений перший та досвіду, який він повинен мати задля виконання функцій та завдань, які має виконувати прокурор відповідно до діючого Закону України «Про прокуратуру».

Отже, введення такої посади, як помічник прокурора дозволить розвантажити прокурорів від роботи і підвищити, якість та об'єктивність здійснення своїх функцій останніми.

Список використаних джерел

1. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року No 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>. (дата звернення: 01.11.2024).

Гусак А. П.

*доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності
юридичного факультету Волинського національного університету
імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2142-5193>*

ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРОКУРОРА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Професійна відповідальність прокурора є основою правопорядку та справедливості в Україні. У контексті правової реформи, що охоплює судову систему та правоохоронні органи, питання відповідальності прокурорів стає ключовим. Прокурор не тільки представляє державу в суді, а й гарантує права та свободи громадян. Його здатність діяти відповідно до закону та етики має велике значення, адже недосконалий контроль може призвести до зловживань, корупції та порушень прав людини.

Реформи в правоохоронних органах сприяють підвищенню ефективності та прозорості діяльності прокурорів, однак існуючі проблеми, зокрема недосконалисть законодавства, потребують вдосконалення. Завданням реформ є створення ефективних механізмів контролю, які забезпечать підзвітність прокурорів перед суспільством.